

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

Articulus V. De effectu confirmationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

ARTICULUS IV.

Quis confirmare possit?

3044. **R**esponso ad hanc quaestionem videtur colligi ex definitione confirmationis in n. 3004. ibi: *per legitimum Superiorem facta*; et ratio est, quia, si non a solo Superiore fieri deberet, ex eo foret, quia etiam fieri posset vel ab inferiore; vel à pari; neutrum autem dici potest; *non primum*; ut colligitur ex c. *Inferior*. 4. distin. 21. ubi Nicolaus Papa scribens ad Michaëlem Imperatorem, ait. *inferior sedes, Superiorem absolvere non potest. Sola ergo potior inferiorem convenienter absoluit. Hinc liquido pervidetur, quia, quem non potest absolvere, non potest, iudicio inferior, potiorē ligare.* Unde Propheta ait (*Nunquid gloriabitur securis contra eum, qui secat in ea?* aut exaltabitur terra contra eum, qui trahit eam) His ita ex divina scriptura, & probabilium Patrum doctrina commemoratis, *sole clarius exhibuimus, non posse quemquam, qui minoris auctoritatis est, eum, qui majoris potestatis est, iudiciis suis addicere, aut propriis definitionibus subjugare: & c. cum inferior* 16. de majoritate, & obed. ubi Gregorius IX. Archiepiscopo Colocensi; *cum inferior*, inquit, *Superiorem solvere nequeat vel ligare; sed Superior inferiorem liget regulariter & absolvat, & satis absolum videatur, ut filius potestatem habeat in parentem: miramur, quod, cum tu Monasterium de Cheur. constitutum in Tirmienfi Archidiaconatu tuae diocesis, in Ecclesiam erexeris Cathedralem: Archidiaconus Firmiensis in tantam prorupit temeritatis audaciam, ut in Episcopum ibi consecratum, & Ecclesiam, suam jurisdictionem exercere praesumat. Mandamus, quatenus praefato Archidiacono, à cuius jurisdictione dictum Episcopum denuntiamus exemptum, id districtè studeas inhibere; provisotamen, ut, si ex hoc Archidiaconi firmien: jura laeduntur, indicecessi tua (ubi expedire videris) absquè alieni juris praesudicio, recompensationem illi facias congruentem.*

3045. Sed nec dici potest secundum? quia par in parem non habet jurisdictionem

nem per c. *innotuit* 20. §. *quamvis* de Elect. ubi Innocentius III. non obstante decreto Alexandri III. in Concil. Lateran. quo voluit *electionem illegitimam*, nullam esse, contrarium admisit, rationem reddidit; *quia Successori, per Antecessorem* in Pontificatu, non adempta fuit dispensandi facultas; cum non fuerit prohibentis intentio, *qui Successoribus suis nullum potuit in hac parte praesudicium generare, pari post eum (imò eadem) potestate futuris; cum non habeat imperium par in parem.* Et ratio est, ut diximus praeced. num: quia confirmatio ex sua natura petit fieri *per Superiorem*; ideo confirmatio Concilii generalis petitur à Summo Pontifice, ut constat, & quidem ex eo fine, quia confirmatio à Superiore petenda est. *L. si quos* 59. C. de Decurionibus, cuius Rubrica, summam nigri, seu textus exhibens expressè habet, *Superiorem teneri confirmare electionem factam, ab inferioribus* intellige, si canonica sit.

Dices: in c. *Studisti*, de Officio Legati, Legatus confirmat sententiam Iudicis delegati, qui in causa sibi commissà major est quocumque Ordinario, c. *sanè*, de offic. deleg. & in c. i. de Treuga, & pace: ubi unus Episcopus confirmat sententiam alterius Episcopi: & in c. i. de locato, constitutionem unius Legati alter confirmat. Resp. in cit. iuribus, ut notat Glossa in c. *Studisti*, V. *confirmare*, & dict. c. i. de treuga, V. *confirmet*, confirmationem accipi latè, ac improprie pro sola approbatione, seu *ratihabitione*; non autem proprie, ac strictè, pro additione roboris majoris, de cuius effectu dicemus à n. seq.; & ita tenent Felinus, & Hostiensis in c. i. de Locato. Nec enim potestas unius ad amplius porrigitur, quam ei concessum sit; unde, si confertur cum altero par potestatis, sicut iste actui à se gesto, sic alter par potestatis, non poterit conferre majus robur.

ARTICULUS V.

De effectu confirmationis.

3046. **A**nte resolutionem not. dupliciter peti posse à Superiore confirmationem eorum, quæ ab inferioribus gesta sunt; primo, quando ejus consensus confirmatorius

rarius necessarius est, ad substantiam actus, nimirum ut fiat, vel factus sit *valide*; & sic confirmatio vocari solet substantialis, ut notavimus lib. 1. decret. à n. 1024. Secundò, quando consensus confirmantis solum requiritur ad circumstantiam actui, qui confirmatur accidentalem. Ex quo colliges, consensum Superioris confirmantis, relatè ad actus ab inferioribus gestos, quandòque *substantialiter*, quandòque solum *accidentaliter* intervenire. Hinc *præstare consensum* non semper sonat consensum *authoritativum*. Consensus enim, qui in minoribus, seu inferioribus absolute *consensus dicitur*; eo tamen, qui ex officio publico eum præstat, vel legitimam administrationem habet, *authoritas* appellatur, per gloss. in c. 1. de rebus Eccl. non alienand. V. *Tractatus*, & ideo *consensus* etiam est minorum; *authoritas* tantum majorum, seu Superiorum; sic Innocentius, ibid. n. 3. Ex quo fit, quòd dupliciter possit Superior suam *authoritatem* interponere, nimirum *substantialiter*, vel solum *accidentaliter*, non ad valorem, sed majorem duntaxat firmitatem.

3048.

Hinc multum interest, an aliquid confirmetur à Summo Pontifice, an ab alio inferiore. Quod enim confirmat Pontifex (saltem si confirmet *specialiter*, seu *ex certa scientia*) sive sit sententia, sive arbitrium, sive privilegium, sive aliud quid, firmum manet, nec mutari, vel de eo per inferiorem aliquem amplius cognosci potest, nisi ex speciali Pontificis mandato; ut constat. 1. ex c. *si quis*. 1. h. t. ubi Alexander III. *quod, si quis rem tunc pacificè possidebat, cum inde confirmationem obtinuerit, non sit licitum Judici de questione postea exorta decernere, aut eam definire, absque Sedis Apostolicæ mandato* 1. 2. ex c. *de confirmationibus* 2. eod. ubi Idem Pontifex, ad Vigoricensis Episcopum scribens, ait: *de confirmationibus autem Romani Pontificis volumus te tenere, quòd contra illas (nisi novum Sedis Apostolicæ mandatum præcedat: aut certum sit, quòd sint per falsi suggestionem elicitæ) non est aliquatenus judicandum*; ubi notandum, quòd uterque textus, dum facit mentionem *confirmationis*, non distinguit inter factam *in forma commu-*

ni, vel ex certa scientia, de quo recurret mentio in seqq.

Ex dict. deducitur; primum effectum confirmationis *utilis*, à Pontifice datæ, esse, quòd gesta inferiorum, confirmata per Superiorem, eximantur à potestate Judicum inferiorum, ut constat ex num. præced. id, quod procedit, non tantum de confirmatione speciali, sed etiam communi, & ordinaria, quoad hunc effectum; cum jura indefinitè loquantur; ex quo fit, statutum de se validum, cui supervenit confirmatio Summi Pontificis valida, seu *utilis*, si nimirum sit in materia illi subiecta, nec ab ipsis statutentibus revocari; vel mutari, posse sine Pontificis consensu, nisi talis confirmatio facta sit directe in favorem statutentium; nam eo casu favori, sibi facto, renuntiare, & statutum aut immutare, vel etiam omnino tollere possent; præsertim, si per talem recessum à statuto, fiat reditus ad jus commune.

3049.

Fit. 2. quòd contractus, & alia inferiorum gesta, per inferiores Judices judicari, vel improbari, aut in irritum revocari non possint, si de se jure valida sint, & à Pontifice utiliter confirmata, etiam solum in forma communi, & ordinaria, sic Gonzalez in c. *Ex parte* 2. h. t. n. 5. & 7. Glossa ante penult. in c. *fin.* dist. 11. Decius in c. *quia diversitatem* n. 7. & alij; probatur 1. ex c. 1. h. t. cum seq. de quo Supr. n. 3048. ubi *indistinctè* statuitur, inferiorem Judicem non posse cognoscere de causa, confirmata per Superiorem; ergo procedit sive in forma communi, sive speciali confirmatio facta sit. Deinde, quoties legitimus Superior causam quodammodo assumit in suam protectionem, inferior de illa cognoscere non potest; sed Superior, confirmandum illum, quodam modo eum suscipit in suam protectionem per mantis appositionem. Igitur inferior cognitioni similis actus se immiscere non potest, nisi evidens nullitas talis confirmationis detur; quia tunc nulla est confirmatio, quæ impediatur inferioris cognitionem, ut in simili docetur in L. *si quis legatum* 6. in princip. ad Leg. Corn. de falsis, juncta L. 1. *ad testamenta*, L. *Filius*. 14. L. *Divus* 15 ff. eod. titul. ubi docetur, ex actu nullo non nasci ullum effectum

3050.

unde si adsit nullitas confirmationis propter obreptionem, aut subreptionem, cognitio inferioris impediri non potest, ut in presenti docetur.

3051. Major ultimæ probationis ex eo constat; quia omnia efficiuntur Principis, quibus ipse suam impertitur auctoritatem; & colligitur ex c. *Si Apostolica* 22. de Præbend. in 6. ubi Pontifex expressè ait, si quod ab ipso Legato Sedis Apostolicæ factum extitit, ratum & gratum habens, id auctoritate Apostolicâ confirmet, & eisdem executoribus, vel aliis in suis literis det in mandatis, ut in hujusmodi provisionis negotio *Auctoritate Apostolicâ* procedant juxta ipsius Legati continentiam literarum; & subjungitur: *certum est, quod (cùm ipsa provisio ipsius Legati, post impertitam à nobis auctoritatem, nostra censeatur relicta) præferre debebis &c.*

3052. Ex quo sequitur, quòd mandatum Legati (v. g. super provisione facienda) per Papam confirmatum, *Papalis gratia* sit censenda; & si sub hoc Papa mandaret alios providendos in eadem Ecclesia, primum esse præferendum, ut tradit Vivianus in Rationali l. 3. pag. 83 & alii: Confirmans enim, videtur, *actum facere*; actus enim confirmatus illi tribuitur; sic Cald: Pereyra, de resolut. emphyteut. c. 15. n. 54. Unde communis illa regula: quòd *confirmatio ordinaria nihil novi juris tribuat*, procedit, quoad effectum *innovationis*, si v. g. privilegium, vel jus præhabitu, antiquatum sit; vel *revadationis*, si defectu laboret, ex quo nullum sit; vel *resuscitationis*, si amissum, vel revocatum sit, vel denique *novæ concessionis*, si prius invalidè concessu esset: non tamen quoad hoc, quòd non eximatur à jurisdictione inferiorum Judicū, vel eorum, quibus liberum erat, ante confirmationem, ut præmissum est. Licet enim nihil novi juris tribuat; & actum, quoad validitatem, vel invaliditatem relinquat, prout eum invenit; si tamen actus, quam confirmat, aliundè subsistat, majus ei robur, & auctoritatem addit, ut rectè notat Layman in c. 1. h. t. n. 3.

3053. Sequitur 2. quòd contra privilegia, & confirmationes, à Sede Apostolica emanantes, *inferior Judex* decernere non potest; argum. c. *cùm venissent*, 12. de Judic. ibi: *cum super privilegiis Sedis Apo-*

stolica causa vertitur, nolimus de ipsis per alios judicari; id, quòd *potissimum* de confirmationibus in *forma speciali*, seu *ex certa scientia*, intelligi debet. Hinc inanes sunt, ac extra potestatem inferiorum Judicum (cujusmodi sunt Magistratus seculares, Provinciarum Præsides, vel locum tenentes, vice domini Anwaldi, &c.) citationes, processus, sive civiles, sive etiam criminales in non exceptis, contra privilegia, & exceptiones *Scholarum*, concessa non solum in Authent. *Habita*, C. ne filius pro Patre; sed etiam efficacissimis Augustissimorum Cæsarum constitutionibus, & specialibus, ac ex certa scientia confirmationibus, iteratò clementissimè factis, non tantum actualibus Academicis, & Universitatibus; sed etiam solo habitu, imò & Gymnasis, instar privilegiorum, quæ indulta sunt Academicæ, v. g. Græcensi, prout id expressè habet, Lincense Gymnasium Soc. JESU.

Dixi: debere intelligi *potissimum* de confirmationibus *ex certa scientia*, seu *specialibus*: nam loquendo de confirmatione solum ordinaria, dupliciter intelligi potest questio, *an inferior Judex de privilegio, sic confirmato, judicare possit?* 1. si questio moveatur de confirmatione ordinaria *secundum se*, seu quatenus à Supremo Principe prodit, v. g. an *legitimè* facta sit? &c. 2. si cognoscat privilegium, vel dispositionem, quæ confirmata est, *secundum se irritam, ac nullam esse*, & in hoc secundo casu contra confirmationes, in forma communi, Judex inferior per accidens cognoscere ac decernere potest, quia eæ novæ concessionem non continnet, sed fundantur in re confirmata. Nam, si res confirmata ruit, seu nulla est, confirmatio etiam, solum *in forma communi*, inutilis est; unde sicut directè Judex inferior pronuntiare potest, illam dispositionem esse irritam, sic accessoriè, ac indirectè confirmationem, quæ illi inhihitur, *nullam esse*, pronuntiare poterit: nullatenus autem in primo casu; nā nullus inferior Judex judicare potest de facto, vel lege sui Superioris, aut Supremi Principis; *Judicis enim non est judicare de lege; sed, secundum legem.*

Ex hoc à fortiori sequitur, inferiores Judices, in privilegiis, & dispositionibus à Supremo Principe confirmatis specialiter, & ex certa scientia, vel abuti potestate sua, vel

veluti potestate non sua (consequenter nulliter, ac iniuste agere) si contra ejusmodi privilegia, vel dispositiones specialiter confirmatas, ac exhibitas, vel notorie tales, se ingerunt ea disputando, vel impugnando, aut exemptos: citando, judicando, pronuntiando, arrestando, puniendo, &c. quia procedunt ex jure, ac potestate, quam non habent; excipe, nisi manifestum sit, confirmationem, etiam in forma speciali, laborare vitio subreptionis; quia licet clausula (*ex certa scientia*) videatur excludere praesumptionem subreptionis, ea tamen praesumptio cessat, si contrarium manifestum sit

3056. Effectus porro *specialis*, qui tribuitur confirmationi *ex certa scientia* communiter is esse dicitur, quod novum tribuat actui; quem confirmat, eumque, si forte prius invalidus erat, firmum faciant, & validum, suppleudo defectus illius, dummodo potestas confirmantis ad actum validandum se extendat, sic defectus talis sit, quem Princeps supplere possit, & quandoque rationabiliter soleat; prout constat ex c. 1. de transact. ubi Gloss. fin. ait: *si transactio, vel pactum ab initio invalidum sit, per confirmationem Papae sumit vigorem; & sententia, quae non tenet, per confirmationem Papae efficitur valida*. Idemque est de testamento carente requisitis solemnitatibus; ratio est; quia confirmatio, *ex certa scientia*, sive cum plena causae cognitione, non est nuda, & simplex confirmatio, sed est nova potius concessio, & in effectu dispensatio; ideoque vim habet actum nullum reddendi validum; sic Decius ad Rubric. h. t. circa fin. Suarez de Legib. l. 8. c. 18. n. 12. Gonzalez in c. 2. h. t. à n. 5. & alii. Cum enim Princeps sive Ecclesiasticus, sive Secularis expressè dicat: se confirmare *ex certa scientia*, adeoque cum praevia cognitione omnium, quae ad valorem actus a se confirmati necessaria sunt, in quantum pendet à sua potestate, ac jure sibi subjecto, illi merito credendum est, arg. Clement. 1. de Probat. & praesumendum, si quis ejusmodi defectus à se supplebilis foret, eum supplere, & actum à se confirmatum, validum omnino esse, non obstantibus contrariis, quae vi potestatis suae removere potest.

3057. Not. autem, cum dicimus, per confirmationem specialem, seu factam ex certa

scientia, tribui jus & valorem actui confirmato secundum se irrito, vel ex renuntiatione, revocatione, aut alio modo, etiam per negligentiam amisso, Confirmatione defectu ejus supplente; non intelligi, ubi deficit jure naturali, vel divino; hunc enim defectum supplere non potest humana potestas; sic Abbas in c. 1. de Transact. n. 5.

3058. Secundò, quando defectus est jurispositivi, quem quidem absolute potest, non tamen solet supplere Princeps; cujusmodi est vitium personae (ut si confirmaretur electio intrusi) vel confirmatio administrationum in Prioratibus, & similibus facta Regulari personae in particulari quorum vixerint, ut habetur in c. *Porrectos* h. t. de quo n.

Tertiò; si cedat in praedictum tertii, nulla mentione, quod, non obstante jure alteri quaesito, actum confirmatum velit; uti & in aliis, quae confirmans ignorare praesumitur, cujusmodi sunt consuetudines municipales, & statuta locorum, vel quae in mero facto consistunt, arg. c. 1. de constitut. in. 6.

ARTICULUS ULTIMUS.

An Innovatio privilegiorum habeat vim confirmationis?

3059. Ante resolut. Supponendum privilegium quandoque sumi pro *instrumento Authentico*, in quo gratia specialis, aut concessio Principis, ejusque probatio continetur: aliquando vero pro *ipso jure speciali*, vel *gratia per Principem concessa*, cujus tenor in ipso instrumento continetur. Ex quo sequitur, etiam innovationem aliam esse *materialem solius instrumenti*; vel nimiam vetustate consumpti; vel deperditi; aliam *formalem*, nempe juris in instrumento contenti; de *materialem* agitur etiam in c. *cum olim* 12. de privileg. de formali l. 7. ff. de excusat. Tutorum.

3060. Ad resolvendam hanc quaestionem, faciat textus in c. *Ex parte*, de privileg. Nam, cum Episcopus Meldensis Abbatissam, Ecclesiam, & populum Jotrensem, ad Sedem Apostolicam immediate spectantem, cujusdam commissionis (in qua de privilegiis nulla fiebat mentio) praetextu, graviter molestarer, Abbatissam ex-

com-